

Na osnovu čl. 88 st. 1 tačka 11 Zakona o energetici ("Sl. list CG", br. 28/10) i čl. 53 Statuta Elektroprivrede Crne Gore A.D Nikšić, Odbor direktora Društva na VI sjednici održanoj 07.03.2012. god., donio je

Metodologiju za obračunavanje i naplatu neovlašćeno preuzete električne energije

Metodologija je objavljena u "Službenom listu CG", br. 20/2012 od 12.4.2012. godine.

Član 1

U skladu sa ovom metodologijom Operator distributivnog sistema (u daljem tekstu ODS), utvrđuje način obračunavanja i naplate štete usled neovlašćenog korišćenja električne energije od strane pravnog ili fizičkog lica, kada ustanovi da je:

1. samovoljno priključio objekat, uređaj ili instalaciju na distributivni sistem električne energije ili instalaciju drugog kupca,
2. trošio električnu energiju bez ili mimo mjernih uređaja, kao i suprotno propisima i uslovima utvrđenim ugovorom o priključenju, odnosno ugovorom o snabdijevanju električnom energijom,
3. izveo ili omogućio izvođenje intervencija na mjernim uređajima, kojima je onemogućio registrovanje ukupne utrošene električne energije.
4. nakon obustave električne energije zbog neovlašćene potrošnje ili neplaćanja računa za utrošenu električnu energiju samovoljno priključio objekat, uređaj ili instalaciju na distributivni sistem električne energije ili instalaciju drugog kupca.

Neovlašćeno korišćenje električne energije obuhvata neovlašćeno preuzetu električnu energiju, gubitke nastale zbog te energije u prenosnom i distributivnom sistemu, kao i korišćenje prenosnog i distributivnog sistema.

Pravno ili fizičko lice koji su neovlašćeno preuzimali električnu energiju dužni su da ODS, na čiji sistem su priključeni njihovi uređaji, plate neovlašćeno preuzetu električnu energiju, obračunatu u skladu sa ovom metodologijom.

Član 2

Mjesečna količina neovlašćeno preuzete električne energije i snage utvrđuje se i obračunava na sljedeći način:

1. na srednjem naponu:

1.1 Obračunska snaga se utvrđuje prema odobrenoj snazi u skladu sa saglasnošću za priključenje, odnosno ugovoru o priključenju, pri čemu se izjednačava kVa sa kW.

Izuzetno ako je priključenje izvršeno bez saglasnosti za priključenje, odnosno bez ugovora o priključenju obračunska snaga se utvrđuje prema nominalnoj snazi transformatora (Pn)

1.2 utvrđivanje preuzete električne energije:

a) ako je brojilo registrovalo ukupnu preuzetu električnu energiju, obračun se vrši na osnovu očitnog stanja na brojilu,

b) ako brojilo nije registrovalo ukupnu preuzetu električnu energiju obračun se vrši tako što se obračunska snaga utvrđena u smislu tačke 1.1. množi sa mjesečnim radnim satima i to za rad u:

- jednoj smjeni 182 sata,
- dvije smjene 364 sata i
- tri smjene 546 sati

Ukoliko je brojilo registrovalo dio preuzete električne energije, pri čemu nije moguće tačno utvrditi period u kojem brojilo nije ispravno radilo, obračun neovlašćene potrošnje izvršen na osnovu tačke 1.2 pod b) umanjuje se za količinu registrovanih kWh na brojilu za period za koji se vrši obračun neovlašćene potrošnje.

c) Ako brojilo nije registrovalo ukupno preuzetu električnu energiju, pri čemu je poznat period tokom kojeg brojilo nije radilo ispravno, neovlašćena potrošnja će se obračunati kao zbir električne energije koju je brojilo registrovalo i količine utvrđene srazmjernom primjenom obračuna iz tačke 1.2 b) za period u kojem brojilo nije ispravno radilo

1.3. Obračun naknade neovlašćeno preuzete električne energije

Obračun naknade neovlašćeno preuzete električne energije vršiće se po cijenama više tarife uz obračun naknada u skladu sa važećom Odlukom o odobravanju tabela sa cijenama za električnu energiju.

U slučaju rada u tri smjene, dvije trećine utvrđene neovlašćeno preuzete električne energije obračunati će se po cijenama više tarife, a jedna trećina po cijenama manje tarife uz obračun naknada u skladu sa važećom Odlukom o odobravanju tabela sa cijenama za električnu energiju.

2. na niskom naponu:

2.1 utvrđivanje obračunske snage:

a) kada se električna energija preuzima preko brojila, obračunska snaga se utvrđuje na osnovu nominalne vrijednosti struje brojila (za brojila sa proširenim opsegom uzima se gornja vrijednost nominalne struje) odnosno nominalne struje limitatora (I_{nmax}) i nominalnog napona brojila (U_n), i to:

- za monofazno ($P = U_n \times I_{nmax}$), gdje je $U_n = 220V$
- za trofazno ($P = \sqrt{3}U_n \times I_{nmax}$), gdje je $U_n = 380V$

b) kada se električna energija preuzima bez ili mimo mjernih uređaja, obračunska snaga se utvrđuje kao proizvod nazivne struje odgovarajućeg presjeka priključnog voda (I_{npv}) i priključnog napona (U) i to:

- za monofazni ($P = U_n \times I_{npv}$), gdje je $U_n = 220V$
- za trofazni ($P = \sqrt{3}U_n \times I_{npv}$), gdje je $U_n = 380V$

2.2 utvrđivanje preuzete električne energije :

a) ako je brojilo registrovalo ukupnu preuzetu električnu energiju obračun se vrši na osnovu očitnog stanja na brojilu,

b) ako brojilo nije registrovalo ukupno preuzetu električnu energiju obračun se vrši tako što se obračunska snaga, utvrđena na jedan od načina iz tačke 2.1. , pod a) ili b), množi sa 360 mjesečnih radnih sati.

Ukoliko je brojilo registrovalo dio preuzete električne energije, obračun neovlašćene potrošnje izvršen na osnovu tačke 2.2. pod b) ovog člana umanjice se za količinu registrovanih kWh na brojilu za period za koji se vrši obračun neovlašćene potrošnje.

2.3 obračun naknade neovlašćeno preuzete električne energije.

Obračun naknade neovlašćeno preuzete električne energije vršice se po cijenama više tarife uz obračun naknada, u skladu sa važećom Odlukom o odobravanju tabela sa cijenama za električnu energiju.

Član 3

Količina dnevne neovlašćeno preuzete električne energije izračunava se tako što se utvrđena mjesečna neovlašćena potrošnja podijeli sa brojem dana u mjesecu.

Član 4

Ako se ne može tačno utvrditi početak neovlašćene potrošnje u slučajevima iz čl. 1 tačke 2 i 3 ove metodologije, uzeće se da ona traje od posljednjeg pregleda mjernih uređaja, a najduže za period od tri mjeseca, odnosno šest mjeseci za kupce koji sami vrše očitavanje brojila.

Pod pregledom mjernih uređaja u smislu stava 1 ovog člana podrazumijeva se kontrola priključka, mjernih uređaja i instalacija koju ODS zapisnički konstatuje, u prisustvu predstavnika privrednog društva ili drugog pravnog lica, preduzetnika, odnosno u prisustvu fizičkog lica, na obrascu ODS.

Član 5

U slučajevima neovlašćene potrošnje iz člana 1. ove metodologije kupac stiče pravo na ponovno priključenje:

1. plaćanjem obračuna neovlašćeno preuzete električne energije;
2. dovođenjem električne instalacije i brojila u ispravno stanje;
3. plaćanjem troškova ponovnog priključenja.

Kupca koji je ispunio sve uslove iz stava 1 ovog člana, ODS ponovo će priključiti na distributivnu mrežu, najkasnije u roku od 48 sati od podnesenog zahtjeva za ponovno priključenje.

Član 6.

Operator distributivnog sistema će isključiti kupca sa distributivnog sistema u slučajevima iz čl.1 ove metodologije kao i kada utvrdi da je:

1. uskratio ili onemogućio ovlašćenim licima operatora distributivnog sistema ili snabdjevača pristup mjernim ili zaštitnim uređajima radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i izmiještanja mjernog mjesta van objekta tj. na granicu vlasništva,

2. njegov priključak na mrežu ne ispunjava propisane tehničke uslove,

3. svojim objektima ugrožava normalnu isporuku električne energije drugim kupcima,

4. ne sprovodi propisane mjere štednje i ograničenja isporuke električne energije, u slučaju proglašenja takve situacije,

5. koristi neprijavljene potrošačke uređaje ili uređaje sa većom snagom od snage odobrene ugovorom o priključenju na mrežu, ako njihova snaga služi kao osnov za određivanje obračunske snage.

U slučajevima iz stava 1, tač. 2,3,4 i 5 ovog člana, kupac prije isključenja mora biti upozoren na nedostatke, odnosno nepravilnosti zbog kojih može biti isključen sa mreže, uz primjeren rok za otklanjanje tih nepravilnosti, odnosno nedostataka.

U slučaju iz stava 1. tačka 2 i 3 ovog člana, nadležni mrežni operator može kupca isključiti sa mreže i bez prethodnog upozorenja, ako se radi o tehničkoj neispravnosti koja predstavlja opasnost za ljudske živote i imovinu.

Isključivanje tarifnog kupca sa mreže izvodi se na način koji onemogućava njegovo ponovno neovlašćeno priključenje na električnu mrežu, vodeći računa da se ovim isključenjem ne ometa normalna isporuka električne energije drugim kupcima.

Kupac stiče pravo na ponovno priključenje otklanjanjem uzroka zbog kojih je isključen.

ODS ima pravo naknade od kupca svih troškova prouzrokovanih utvrđivanjem neovlašćene potrošnje i njegovim ponovnim priključenjem.

Član 7

Danom stupanja na snagu ove metodologije prestaje da važi odredba čl. 26 Pravila o snabdijevanju električnom energijom ("Sl. list RCG", br. 13/05).

Član 8

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Broj, 10-00-6795

Nikšiću, 08.03.2012. god.

Predsjednik Odbora direktora
Srdan Kovačević, dipl. el. ing